

آمریکا برای اوپک چه سناریویی نوشته است؟ | احتمال خیانت عربستان به پیمان ۶۰ ساله

نفت که همیشه در صحنه تعاملات سیاسی بازیگر نقش اصلی بوده است این بار هم با خروج ترامپ از برجام و اعمال تحریم های مجدد علیه ایران دستاویزی برای آمریکا و عربستان شده تا با نقش های مورد پسند خود اینبازیگر را حرکت دهند.

رئیسجمهور آمریکا ۱۸ اردیبهشت بعد از سخنان خود در کاخ سفید و طرح ادعاهای واهی علیه ایران و بیان این موضوع که آمریکا از برجام خارج میشود، فرمان اجرایی خروج از برجام را [امضا کرد](#) و بعد از این اقدام گام های خود علیه ایران را در همه زمینه ها از جمله نفت برداشت. آمریکا نه تنها شرکت هایی که مشتری نفت ایران بودند را از خرید نفت از ایران منع کرد و حضور توتال در ایران را در هاله ای از ابهام برد بلکه سعی کرد از طریق عربستان به اوپک - قدیمی ترین جمع کشورهای نفتی - نفوذ کند تا با کم اهمیت جلوه دادن نقش ایران، به هدف خود مبنی بر حذف ایران از بازارهای جهانی برسد. این درحالی است که اوپک و متحدانش در حال اجرای توافق کاهش

تولید هستند که حدود دو سال است با هدف حذف مازاد عرضه و تقویت قیمت‌ها به اجرا درآمد و قرار است تا پایان امسال ادامه پیدا کند.

نقشه آمریکا و عربستان برای اوپک چیست؟

در این راستا، دولت آمریکا به طور غیررسمی از عربستان سعودی و سایر تولیدکنندگان اوپک [درخواست کرده](#) تولیدشان را افزایش دهند اما به رقم مشخصی اشاره نکرده است. استیون منوچین - وزیر خزانه داری آمریکا - هشتم ماه مه، همزمان با اعلام تصمیم دونالد ترامپ برای خروج از توافق هسته ای بین المللی با ایران و وضع مجدد تحریمها علیه تهران، اظهار کرده بود که برخی از کشورها مایل هستند تولید نفتشان را برای جبران کاهش احتمالی عرضه به بازار جهانی افزایش دهند.

البته این برای نخستین بار نیست که آمریکا از عربستان [میخواهد](#) به منظور مهار افزایش قیمت‌ها تولید نفتش را افزایش دهد. جورج دبلیو بوش، رئیس جمهور سابق آمریکا اوایل سال ۲۰۰۸ درست پیش از صعود تاریخی قیمت‌ها سعودی‌ها را برای افزایش تولید تحت فشار قرار داده بود. درخواست وی که در نیمه اول سال با تداوم افزایش قیمت‌های نفت بر آن پافشاری می کرد، از سوی عربستان نادیده گرفته شد. چند ماه بعد بحران مالی کمک کرد مشکل نفت گران حل شود.

دولت اوباما در سال ۲۰۱۲ پس از اینکه ایران را هدف تحریم قرار داد، از عربستان درخواست کرد تولیدش را افزایش دهد.

از سوی دیگر خالد فالح، وزیر صنعت، معدن و انرژی عربستان [گفت](#): در واکنش به احتمال کاهش حجم نفت خام ایرانی در بازارهای بین‌المللی پس از خروج رئیس جمهور آمریکا از توافق هسته‌ای ما آماده افزایش تولید نفت هستیم. ما با بزرگترین تولید کنندگان در داخل و خارج اوپک و با بزرگترین مصرف کنندگان همکاری خواهیم کرد تا کمبودها را به پایین‌ترین حد برسانیم.

البته همدستان عربستان هم ساکت نماندند و وزیر انرژی امارات متحده عربی [گفت](#): تولیدکنندگان اوپک ظرفیت کافی برای رفع هر گونه اختلال در صادرات نفت ایران به دلیل تحریم‌های جدید آمریکا دارند و این مسئله نگرانی اصلی این گروه نیست. سهیل بن محمد المزروعی گفت برای نخستین بار نیست که یک عضو اوپک با تحریم مواجه می شود و این گروه ظرفیت ذخیره کافی برای جبران بشکه های از دست رفته دارد.

تدبیر ایران برای مقابله با آمریکا

بیژن زنگنه مهره خود را در این صفحه شطرنج با ارسال نامه ای به به سهیل محمد المزروعی، وزیر انرژی و صنعت امارات و رئیس دوره‌ای کنفرانس سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) تکان داد و با اشاره به تحمیل تحریم یکجانبه و غیرقانونی ایالات متحده آمریکا علیه جمهوری اسلامی ایران که ناقض توافقات بین‌المللی است و همچنین با اشاره به «ماده ۲» اساسنامه اوپک که به حمایت از منافع هر یک یا همه کشورهای عضو تاکید دارد، خواستار گنجاندن دستور کار جداگانه‌ای در کنفرانس آتی اوپک تحت عنوان «حمایت اجلاس وزرای اوپک از اعضای که تحت تحریم‌های غیرقانونی، یکجانبه و فرامرزی قرار می‌گیرند» شده است.

وی در این نامه تأکید کرده است: چنانچه در نتیجه اعمال این تحریم‌ها، سهم جمهوری اسلامی ایران از بازار نفت کاهش یابد، پس از رفع محدودیت‌های غیرقانونی اعمال شده، ایران در اسرع وقت به سطح تولید عادی خود بازخواهد گشت و هیچگونه محدودیتی را در این باره نخواهد پذیرفت.

زنگنه با اشاره به اظهارنظر برخی اعضای اوپک در روزهای اخیر متذکر شده است که هیچ کشوری سخنگوی اوپک نیست و تصمیم‌های سازمان تنها با اجماع همه اعضای آن صورت می‌گیرد.

همچنین نماینده ایران در هیئت عامل اوپک، تلاش آمریکا برای وادار کردن عربستان به افزایش تولید را محکوم و اعلام کرد که اوپک از این خواسته آمریکا پیروی نمی‌کند.

حسین کاظم‌پور اردبیلی، نماینده ایران در هیئت عامل سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) در گفت‌وگو با خبرگزاری رویترز اعلام کرد: درخواست آمریکا از عربستان برای افزایش تولید نفت با هدف جبران افت تولید ایران، بهت‌آور است و اوپک از این درخواست پیروی نمی‌کند. این بهت‌آور است که شاهد ارسال دستورعمل از واشنگتن برای عربستان باشیم که تلاش کند کمبود صادرات نفت ایران به دلیل تحریم‌های غیرقانونی آنها ضد جمهوری اسلامی ایران و ونزوئلا را جبران کند. هیچ کس در اوپک ضد دو عضو بنیانگذار این سازمان عمل نمی‌کند؛ آمریکا پیش‌تر این کار را ضد ایران امتحان کرد، اما قیمت نفت به ۱۴۰ دلار برای هر بشکه رسید.

کاظم‌پور با بیان این‌که اوپک در مخالفت با درخواست آمریکا متحد

خواهد شد، گفت: اوپک چنین تحقیری را نمی‌پذیرد. یک فرد چقدر باید متکبر و جاهل باشد که یک تاریخچه ۶۰ ساله همکاری میان رقبا را تحقیر کند. ما باید با هم زندگی کنیم، نمی‌توانیم جغرافیا را تغییر دهیم، اما باید تاریخی بهتر بسازیم.

تصمیم اوپک چه خواهد بود؟

قرار است صد و هفتاد و چهارمین نشست عادی وزیران نفت و انرژی اوپک ۲۲ ژوئن (جمعه، یکم تیرماه) در وین اتریش برگزار شود. نشستی که می‌توان گفت سرنوشت نفت ایران به آن گره خورده است. منابع آگاه در صنعت نفت و اوپک اظهار کردند این گروه به دلیل نگرانی‌ها نسبت به عرضه ایران و ونزوئلا به دنبال تهدیدهای واشنگتن برای اعمال تحریم ممکن است تصمیم بگیرد در ژوئن تولید نفت خود را افزایش دهد. کشورهای عضو اوپک حاشیه خلیج فارس مذاکرات اولیه را درباره زمانی که اوپک می‌تواند تولید نفت خود را برای آرام کردن التهاب بازار افزایش دهد و اینکه هر عضو تا چه میزان می‌تواند به تولید خود اضافه کند پیش می‌برند.

یک منبع نفتی آگاه در منطقه خلیج فارس به رویترز گفت: همه گزینه‌ها روی میز است و تصمیم برای افزایش تولید ممکن است در ژوئن که نشست بعدی اوپک برای بازبینی سیاست تولید خود برگزار می‌شود گرفته شود، اما هنوز درباره اینکه این گروه چه میزان لازم است تا از محدودیت عرضه خود بکاهد تصمیمی گرفته نشده است.

یک منبع دیگر گفت: اوپک و متحدانش ممکن است تصمیم بگیرند پایبندی بالای خود به توافق کاهش تولید را کمتر کنند. پایبندی اوپک به توافق کاهش تولید در آوریل به ۱۶۶ درصد رسید که به معنای کاهش تولید بالاتر از سطح هدفگذاری شده بوده است.

یک منبع دوم اظهار کرد: ما همچنان در حال بررسی سناریوهای مختلف هستیم و حتی اگر اوپک در ژوئن تصمیم بگیرد محدودیت‌های تولید خود را تسهیل کند، ممکن است سه یا چهار ماه طول بکشد که این تصمیم اجرایی شود.

یک منبع آگاه در اوپک با اشاره به تصمیم‌گیری برای تولید بیشتر در نشست ژوئن، گفت: این یکی از گزینه‌ها است. کاهش تولید ونزوئلا به دلیل بحران اقتصادی کمک کرده است اوپک و متحدانش کاهش تولید بالاتر از حد پیش‌بینی شده را داشته باشند.

البته یک منبع آگاه دراوپک به رویترز [گفته است](#): اوپک احتمالاً درخواست ایران برای گفتوگو درباره تحریم‌های آمریکا علیه تهران را در دیدار ماه جاری این گروه رد خواهد کرد. پس از دریافت درخواست کاظم‌پور، احمد الکعبی، نماینده امارات متحده عربی، در اوپک خواستار نظر شورای حقوقی شد. این شورا به درخواست ایران بر این مبنا که برنامه وزیران به دلیل این که نهایی شده است نمی‌تواند پیدا تغییر کند، پاسخ منفی داد.